

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20906 - Antropologia / 1
Titulació	Grau de Filosofia - Segon curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Castellà

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Lucrecia Paz Burges Cruz						
<i>Responsable</i>						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
lburges@uib.es						

Contextualització

L'assignatura Antropologia s'orienta a familiaritzar a l'alumne de forma crítica amb els principals enfocaments i temes de l'antropologia, en la seva doble dimensió científica i filosòfica. Parteix de l'aparició de l'antropologia com a ciència amb la revolució darwiniana i el desenvolupament del paradigma evolucionista, en el moment inaugural de la filosofia contemporània, per arribar fins als debats més actuals i amb més repercussions filosòfiques al voltant del problema de la naturalesa humana en les seves diferents dimensions.

Requisits

D'acord amb el pla d'estudis, no hi ha requisits previs per a aquesta assignatura.

Competències

Específiques

- * 2. Coneixement de les teories i les tècniques de la filosofia en relació amb les qüestions pràctiques i aplicades, particularment en els àmbits de l'ètica, la vida política, les arts i la tecnociència
- * 4. Capacitat de relacionar les formulacions filosòfiques de diverses èpoques en el seu context històric
- * 6. Habilitat en l'ús d'eines i conceptes filosòfics per a l'anàlisi i comprensió dels temes actuals que permeti aplicar els coneixements al treball o vocació d'una forma professional
- * 7. Habilitat per a l'anàlisi dels arguments i conceptes de les Ciències Socials i Ciències Naturals.
- * 9. Respecte a la pluralitat d'enfocaments i tradicions en filosofia

Guia docent

Genèriques

- * 13. Capacitat de síntesi i d'anàlisi lògica
- * 17. Reconeixement de la diversitat i de la multiculturalitat i adquisició de la capacitat per valorar el pes de les diferents tradicions culturals en la societat contemporània
- * 18. Reconeixement de la problemàtica lligada al gènere
- * 19. Reconeixement de la problemàtica lligada al medi ambient
- * 20. Assumpció de valors cívic-democràtics i compressió dels drets humans
- * 14. Habilitats de recerca i aprenentatge autònoms i de transmissió dels coneixements tant al públic especialitzat com al no especialitzat
- * 15. Capacitat de presentar i defensar públicament arguments filosòfics, oralment o per escrit que permeti aplicar els coneixements al treball o vocació d'una forma professional

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts es divideixen en dos blocs. Pel que respecta al primer, es presentaran els mecanismes bàsics, les hipòtesis i les lleis del paradigma evolucionista del neodarwinisme, en un primer moment, per aplicar després aquests models al procés de l'evolució humana, i abordar la descripció de les principals evidències interpretatives de l'evolució del llinatge humà fins a l'aparició del gènere Homo, la dispersió i diversificació del nostre gènere fins a arribar a l'Homo sapiens. L'objectiu últim és el de disposar d'una visió evolutiva dels trets més essencials de la naturalesa humana.

En el segon bloc, es presenten i discuteixen els conceptes lligats al procés d'humanització. L'acció i interacció humanes que són a la base de les relacions, pràctiques i processos socials, així com les idees d'intersubjectivitat, socialització, cultura, subjectivitat i personalitat, i la configuració de les dinàmiques, comunicatives, cooperatives i conflictives a les societats, els processos d'estabilització relativa en la formació d'hàbits, regles i institucions socials i l'assumpció i legitimació de les mateixes o el seu qüestionament i disputa per la hegemonia en les idees i pràctiques.

Continguts temàtics

1. Hominització
 1. Antropologia biològica i discurs filosòfic
 2. Revolució darwiniana
 3. Filogènesi i ontogènesi: hominització
 4. Evolució biològica i evolució cultural
2. Humanització
 1. L'emergència del simbolisme artístic
 2. La conducta lingüística
 3. La capacitat moral

Guia docent

4. Problemes actuals de l'antropologia

Metodologia docent

L'avaluació consistirà en dos blocs d'activitats:

- 1) La participació durant les sessions, especialment les pràctiques (50%).
- 2) La realització de dues proves de resposta llarga, una per a cada bloc (50%).

Volum de treball

L'estimació del volum de treball es divideix en classes teòriques, classes pràctiques, seminaris i tallers, estudi, tutories i avaluació.

Activitats de treball presencial (2 crèdits, 50 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposició en format magistral	Grup gran (G)	Coneixement dels continguts i de les fonts bibliogràfiques.	22
Seminaris i tallers	Anàlisi i discussió de textos	Grup mitjà (M)	Com a complement de les classes teòriques i pràctiques, els alumnes podran completar la seva formació amb l'assistència a cursos i seminaris. En aquesta assignatura pot ser que s'hi computin activitats culturals i formatives que s'organitzin a la UIB durant el curs acadèmic 2019-20i que tinguin relació amb l'assignatura.	3
Classes pràctiques	Anàlisi i discussió de textos	Grup gran (G)	Capacitat de resolució argumentativa de problemes, disposició al diàleg, disposició al treball en equip. Aprenentatge basat en problemes a partir de l'anàlisi i interpretació de textos.	20
Tutories ECTS	Tutories individuals	Grup petit (P)	Les tutories seran obligatòries per als alumnes amb Itinerari B.	1
Avaluació	Proves de resposta llarga	Grup gran (G)	Realització d'exàmens.	4

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (4 crèdits, 100 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual o en grup	Estudi	Aprenentatge dels continguts	100

Guia docent

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

L'avaluació consistirà en dos blocs d'activitats:

- 1) La participació durant les sessions, especialment les pràctiques (50%).
- 2) La realització de dues proves de resposta llarga, una per a cada bloc (50%).

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua.

L'assignatura consta de dos itineraris: l'itinerari A on és obligatòria la presencialitat i l'itinerari B adreçat a aquells alumnes que per motius laborals o altres motius justificats no poden assistir regularment a les classes presencials. Mitjançant un contracte pedagògic, el professor responsable de l'assignatura i l'alumne acordaran l'itinerari avaluatiu en cas que un alumne es vulgui acollir a l'itinerari B. El contracte pedagògic s'haurà de signar en el termini de tres setmanes des de l'inici del semestre. La signatura del contracte pedagògic per part de l'alumne implica un compromís de realitzar totes les activitats incloses en l'itinerari.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Anàlisi i discussió de textos

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	Com a complement de les classes teòriques i pràctiques, els alumnes podran completar la seva formació amb l'assistència a cursos i seminaris. En aquesta assignatura pot ser que s'hi computin activitats culturals i formatives que s'organitzin a la UIB durant el curs acadèmic 2019-20i que tinguin relació amb l'assignatura.
Criteris d'avaluació	La disposició a la deliberació i l'argumentació oberta. Tenir capacitat per a identificar i reconèixer els problemes i tensions més importants de les societats actuals. Capacitat de judici crític argumentat Reconeixement de la igualtat de drets i oportunitats, de gènere i el compromís amb el medi ambient.

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Guia docent

Anàlisi i discussió de textos

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Tècniques d'observació (recuperable)
Descripció	Capacitat de resolució argumentativa de problemes, disposició al diàleg, disposició al treball en equip. Aprentatge basat en problemes a partir de l'anàlisi i interpretació de textos.
Criteris d'avaluació	La disposició a la deliberació i l'argumentació oberta. Tenir capacitat per a identificar i reconèixer els problemes i tensions més importants de les societats actuals. Capacitat de judici crític argumentat

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Tutories individuals

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (recuperable)
Descripció	Les tutories seran obligatòries per als alumnes amb Itinerari B.
Criteris d'avaluació	Seguiment dels continguts de l'assignatura Avaluació

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B

Proves de resposta llarga

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Realització d'exàmens.
Criteris d'avaluació	Capacitat de presentació escrita de forma sintètica, estructurada, coherent, precisa terminològicament i conceptual, i formalment correcta

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari B

Estudi

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (recuperable)
Descripció	Aprentatge dels continguts
Criteris d'avaluació	Capacitat de presentació escrita de forma sintètica, estructurada, coherent, precisa terminològicament i conceptual, i formalment correcta

Percentatge de la qualificació final: 0% per a l'itinerari A

Percentatge de la qualificació final: 50% per a l'itinerari B

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Guia docent

Al llarg del curs es detallaran les fonts bibliogràfiques a utilitzar a cada tema, i s'informarà sobre quins capítols de la bibliografia bàsica s'ha de treballar a cada tema.

Bibliografia bàsica

- Ayala, Fco. & Cela, Camilo: *Senderos de la evolución humana*. Madrid: Alianza, 2005.
- Berger Peter & Luckmann, Thomas: *La construcción social de la realidad*. Buenos Aires: Amorrortu, 1983.
- Cela, Camilo & Ayala, Fco: *Evolución humana, el camino hacia nuestra especie*. Madrid: Alianza, 2013.
- Darwin, Charles [1871], *El origen del hombre*. Barcelona: Crítica, 2009.
- Dennett, Daniel C.: *La peligrosa idea de Darwin*. Barcelona: Galaxia Gutenberg, 1999.
- Elster, Jon: *El cemento de la Sociedad. Las paradojas del orden social*. Madrid: Gedisa, 2006.
- Habermas, Jürgen: *Teoría de la acción comunicativa*, vols. I y II. Madrid: Taurus, 1981.
- Habermas, Jürgen: *El futuro de la naturaleza humana. ¿Hacia una eugenesia liberal?* Barcelona: Paidós, 2002.
- Pinker, Steven: *La tabla rasa. La negación moderna de la naturaleza humana*. Barcelona: Paidós, 2003.
- Searle, John R.: *La construcción de la realidad social*. Barcelona: Paidós, 1997.
- Sloterdijk, Peter: *Normas para el parque humano*. Madrid: Siruela, 2000.
- Trigg, Roger: *Concepciones de la naturaleza humana. Una introducción histórica*, Madrid: Alianza, 2001.

Bibliografia complementària

Al llarg del curs s'anirà concretant la bibliografia complementària.

